ሰኔ 2002 ዓ/ም

የኢትዮጵያ ገቢዎችና ጉምሩክ ባለሥልጣን

በጣት አሻራ የተደገፈ የግብር ከፋይ መለያ ቁጥር አሰጣጥ

አጭር ማብራሪያ

አዲስ አበባ

ሰኔ 2002 ዓ/ም

በጣት አሻራ የተደገፈ የግብር ከፋይ መለያ ቁጥር አሰጣጥ

1 ጠቀሜታው

በኢትዮጵያ በገቢ አሰባሰብ ዘርፍ እየተካሄዱ ካሉት የአሰራር ስርአት ማሻሻያዎች አንዱ የሆነው ዘመናዊ የግብር ከፋይ መለያ ቁጥር አሰጣጥ ስርአት /Biometric Tax Payers Identification Number/ ዝርጋታ ፕሮጀክት ቴክኖሎጂን መሠረት ያደረገ በመሆኑ ለግብር አሰባሰብና አወሳሰን የሚረዱ መረጃዎችን ለማሰባሰብ፣ ለማጠናቀርና ለማሠራጨት እንዲሁም ለግብር ከፋዩ ህብረተሰብ በአስተማማኝ መረጃ ላይ የተመሠረተ የተቀላጠፈ አገልግሎት ለመስጠት የሚያስችል ዘመናዊ አሰራር ነው ፡፡

2.ዋና ዓላማው

- ግብር/ታክስ መክፈል የሚገባውን ግለሰብ ወይም ድርጅት የተሠማራበትን የሥራ ዘርፍ፣ አድራሻ፣ የቀን ወይም የዓመት ጠቅላላ ገቢና የሚከፈለው የግብርና ታክስ አይነት ለይቶ ለማወቅ፣
- ግብር/ታክስ በወቅቱ አስታውቀው የሚከፍሉና የማይከፍሉ ግብር ከፋዮችን ለመቆጣጠር የሚያስችል አሠራርን ለመዘርጋት፣
- ከሦስተኛ ወገን የሚገኝ የግብር ከፋዩን መረጃ በተጠናከረ ሁኔታ በአግባቡ ሰብስቦ ለመያዝ እና ግብር ከፋዩ ከሚያቀርበው መረጃ ጋር በቀላሉ ለማመሳከር የሚያስችል የአሠራር ሥርዓት መዘርጋት ነው፣
- ግብር ከፋዩ ህብረተሰብ በትክክለኛ መረጃ የተመሰረተ ቀልጣፋ የግብርና/ቀረጥ አገልግሎት በወቅቱ እንዲያገኝ ለማድረግ ነው፡፡

3. ምዝገባው የሚያካትተው ፡-

- በማንኛውም ገቢ ማስገኛ ንግድ ዘርፍ የተሰማራ ግለሰብን፣
- ማንኛውም ግብር ከፋይ የሆነ የመንግስት፣ መንግሥታዊ ያልሆነ ድርጅት እና የግል ድርጅት ተቀጣሪዎች፣
- በወጪ መጋራት ስረአት ተሳታፊ የሆኑ የመንግሥት ዩኒቨርሲቲ ተማሪዎችን ነው፡፡

Φ ምዝገባው ከሚመለከታቸው ተሳታፊዎች ውስጥ በተለይ ኢትዮጵያዊ ወይም ትውልደ ኢትዮጵያ ሆነው በኢትዮጵያ ውስጥ በስማቸው የሚያንቀሳቅሱት ማንኛውም ገቢ የሚያስገኝ ኢንቨስትመንት ወይም ንግድ ዘርፍ /ቤት ማከራየትን ጨምሮ/ ፣ ኑሯቸው ከኢትዮጵያ ውጪ ሆኖ ስራውን በተወካይ በማንቀሳቀስ ገቢ የሚያገኙ ፣ግብር እየከፈሉ ያሉ ወይም መክፈል ያለባቸው ግለሰቦችን ያካትታል፡፡

Φ ሆኖም የኩባንያ ባለ አክሲዮን ግለሰቦችን (Share holders) ፣በህጋዊ ሰውነት የተቋቋሙ የግል ድርጅቶች / Private Limited Company, Share Company, Partnership / ተቋሞችን ምዝገባው ለጊዜው አይመለከታቸውም፡፡

4. አስፈላጊ መረጃዎች

- ማንነትን የሚገልጽ መታወቂያ /ፓስፖርት፤
- ቀደም ሲል የግብር ከፋይ መለያ ቁጥር /ባለ አስር አሃዝ / ካለ ማቅረብ፤
- የግብር ከፋይ መለያ ቁጥር ከሌለ የንግድ ፈቃድ / ምዝገባ ማቅረብ፤
- የውጭ ሃገር ዜጋ ሆነው ትውልደ ኢትዮጵያ ከሆኑ የኢትዮጵያ ተወላጅነት መታወቂያ ካርድ፤
- የግራና የቀኝ አመልካች ጣቶችን አሻራ እና ፎቶ መስጠት፤
- የምዝገባ ደረሰኝ መቀበል፤

5. የአለመመዝገብ ጉዳት

- ማንኛውም ግብር የመክፈል ግዴታ ያለበት ሰው ከግብር/ቀረጥ ጋር የተያያዙ ጉዳዮችን በተመለከተ ማንኛውንም አገልግሎት ለማግኘት በጣት አሻራ የተደገፈ መለያ ቁጥር የመያዝ ግዴታ አለበት፤
- የንግድ ስራ ፈቃድ ወይም የሙያ ፈቃድ የሚሰጥ ወይም የሚያድስ ማናቸውም የመንግስት መ/ቤት ወይም ተቋም በጣት አሻራ የተደገፈ የግብር ከፋይ መለያ ቁጥር ላላቀረበ ሰው ፈቃድ አይሰጥም ወይም አያድስም፡፡ በተጨማሪም በግብር ህግ የተመለከቱት ሌሎች አስተዳደራዊና የወንጀል ቅጣቶች ተፈጻሚ ይሆናሉ፡፡

የኢትዮጵያ ገቢዎችና ጉምሩክ ባለሥልጣን

አዲስ አበባ